

Plan mot kränkande behandling

Sundsvalls gymnasium

Västermalms skola

Anpassade gymnasieskolan

Ansvarig rektor: Birgit Fältstam

Läsåret 2023/24

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder.

Syftet med en plan mot kränkande behandling är att elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som analyserar samt beskriver risker och orsaker.

2. Vision och arbetsätt

Sundsvalls gymnasium, Västermalm, ska vara en trygg mötesplats för ungdomar och vuxna.

Vår verksamhet bygger på demokratiska värderingar om alla människors lika värde och vi accepterar inga former av överträdelser av diskrimineringslagens och skollagens bestämmelser.

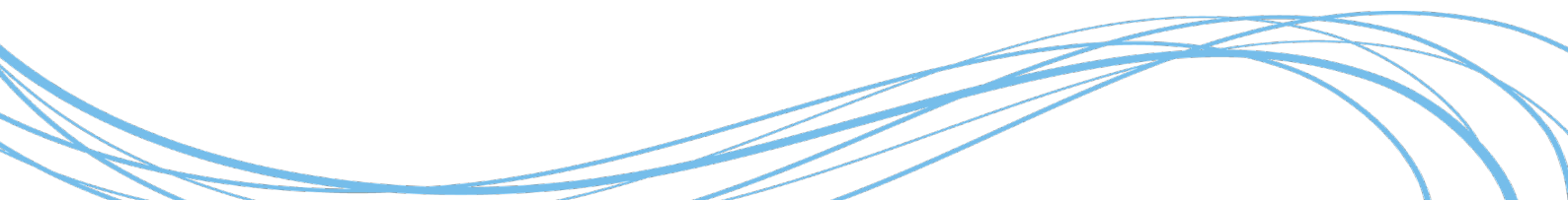
Skolan ska långsiktigt arbeta för en studiemiljö som främjar elevers inflytande, lika värde samt motverka diskriminering och kränkningar. Detta arbete ska ske i nära samarbete med eleverna.

3. Kartläggning av risker

Underlaget för kartlägningsarbetet har bestått av:

- Resultatet av nöjdhetsundersökningen på anpassade gymnasieskolans nationella program på Västermalm
- Resultatet av nöjdhetsundersökningen på anpassade gymnasieskolans individuella program på Västermalm
- STELLA-anmälningar som gjorts om kränkande behandling vid anpassade gymnasieskolan på Västermalm
- Jämförelse med svaren på några av frågorna i hälsosamtalen med elever i år 1, läsåret 2022/23
- Utvärdering av elevernas fysiska och psykiska arbetsmiljö utifrån protokoll från elevråd och programforum.

På den anpassade gymnasieskolans nationella program genomfördes nöjdhetsundersökningen 1 gång på höstterminen och 2 gånger på vårterminen.

På det individuella programmet har nöjdhetsundersökningen genomförts under 4 veckor på höstterminen och 9 veckor på vårterminen. Enkäten har genomförts vid flera tillfällen för att ge en tydligare bild av hur eleverna upplever sin situation under hela läsåret. Frågorna är annorlunda formulerade jämfört med de nationella programmets enkät för att bättre passa eleverna som tillhör målgruppen på det individuella programmet.

I nöjdhetsenkäten på de nationella programmen har enstaka elever uppgett att någon har varit dum mot dem. Det är också enstaka elever som känner sig rädda för andra elever. Nästan alla elever som har besvarat enkäten har svarat att de känner sig trygga i skolan. Ett fåtal elever har svarat att det finns otrygga platser. Dessa platser är matsalen, idrotten, utomhus på skolan och storskolan.

De flesta elever tycker att man har det bra på skolan och i sin grupp. Ett fåtal elever har i individuella programmets enkät svarat nej på frågan om alla är snälla.

Läsåret 2022/23 finns 1 registrerad STELLA-anmälan om kränkande behandling på den anpassade gymnasieskolan.

Skolsköterskans hälsosamtal med elever i år 1 stödjer nöjdhetsundersökningens resultat.

På programforum och elevråd har frågor om arbetsmiljön lyfts. I stort anser eleverna att det är god stämning på skolan och en trygg miljö.

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Otrygga platser som matsalen, idrotten, utomhus på skolan och storskolan.	Genom nöjdhetsundersökning, Programforum, STELLA-anmälan.	Västermalm är en stor skola med många elever. Vissa lokaler kan kännas otrygga när man träffar på elever som man inte känner och det inte finns närvarande vuxna. Idrottslokalen ligger inte i anslutning till skolan vilket kan skapa otrygghet. Dålig integration på skolan.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
<p>Planen mot kränkande behandling går igenom med arbetslagen. Personalen informeras om rutinerna för STELLA-rapportering.</p> <p>Personalen ges tid att diskutera egna normer och attityder samt sådana som präglar den pedagogiska verksamheten.</p>	<p>Detta har genomförts på APT-möten och på arbetslagsmöten.</p> <p>EHT-samverkan på temat studiero har genomförts på de nationella programmen 1 gång/ månad under hela läsåret.</p>	<p>All personal känner till planen mot kränkande behandling och att kränkningar ska anmälas. Personalen ska fortsättningsvis informeras om planen vid terminsstart.</p>
<p>Mentor med stöd av kurator och skolsköterska informerar/ diskuterar likabehandlingsplanen med respektive klass. Eleverna ska få möjlighet att återkommande diskutera normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas.</p> <p>Stödmaterial finns att tillgå för att använda på mentorstid.</p>	<p>Mentor, kurator och skolsköterska har diskuterat likabehandlingsplanen med eleverna. Resultaten av programmets nöjdhetsundersökningar har presenterats för eleverna och tillfällena har då funnits att diskutera värdegrundsfrågor.</p> <p>Under elevernas hela skoltid har frågor inom detta område berörts utifrån olika aspekter.</p>	<p>Eleverna har fått komma till tals och lämna sina synpunkter. Rutinerna för detta fortgår kommande läsår.</p>
<p>Programarbetslagen genomför insatser som ska ske under året för att öka trygghet och trivsel för eleverna.</p>	<p>Detta har genomförts enligt utvecklingsplanen i överenskommelsen mellan rektor och arbetslag/ förstelärare.</p>	<p>Av nöjdhetsundersökningarna framgår att elever känner sig trygga och trivs i skolan.</p>
<p>Öka elevernas delaktighet kring den fysiska och psykiska arbetsmiljön genom klassråd, programforum, elevråd och matråd. Elevers medverkan kring trivselregler sker via klassråden.</p>	<p>Dessa frågor har tagits upp på klassråd, elevråd och programforum som genomförts under läsåret.</p> <p>De flesta elever uppgav i nöjdhetsundersökningen på nationella programmen att de fått vara med och bestämma om trivselreglerna.</p>	<p>Eleverna är delaktiga i dessa frågor. Även fortsättningsvis kommer dessa frågor att tas upp i dessa forum.</p>
<p>Värdegrundsarbetet är en naturlig del av undervisningen, t ex genom material och diskussionsunderlag som är kopplat till värdegrundsfrågor. EHT bidrar i undervisningen med sina kunskaper efter behov.</p>	<p>Relationerna mellan elever och elevgrupper har förbättrats.</p> <p>Elevernas närvaro har ökat.</p> <p>Det är färre STELLA-anmälningar jämfört med tidigare läsår.</p>	<p>Dessa frågor behöver man arbeta mera med under hela läsåret. Planering görs vid höstterminsstarten.</p>

<p>Programmen har samarbetat med Ungdomsmottagningen gällande sex-och samlevnad.</p> <p>Kurator och skolsköterska har haft lektioner med eleverna på temat ”Sexualitet, samtycke och relationer”.</p>		
<p>Mentor informerar sina elever om vart man vänder sig vid trakasserier och kränkningar.</p> <p>Detta arbete har skett kontinuerligt under läsåret.</p>	<p>I de nationella programmens nöjdhetsenkät framgick att samtliga elever på VT-23 visste vem man skulle vända sig till om man blev utsatt för kränkningar.</p> <p>På det individuella programmet har eleverna svarat i enkäten att det är olika personer som man vänder sig till om någon har varit dum. Samtal har förts med eleverna om att det är viktigt att prata med någon om man blir utsatt för kränkningar.</p>	<p>Fortsatt arbete med detta ska ske under hela läsåret.</p>
<p>EHT deltar vid arbetslagsmöten i det främjande och förebyggande arbetet. EHT-personal, rektor och pedagoger träffas regelbundet på respektive program i ett sk ”Samlat EHT”. Skolpsykolog deltar kontinuerligt i det främjande och förebyggande arbetet samt vid uppföljning 1 gång/månad.</p>	<p>Till ”Samlat EHT” har pedagogisk personal kommit och diskuterat olika frågor på individ-och grupp-nivå. Olika åtgärder har tagits fram och följts upp i detta forum. Skolpsykolog har bidragit med sin kompetens samt medverkat vid enskilda elevkontakter samt med konsultation till pedagogisk personal. Skolpsykologen avslutade sin tjänst innan VT:s slut.</p>	<p>Upplägget för samarbetet har fungerat bra och fortsätter nästa läsår.</p>
<p>EHT deltar i verksamheternas olika aktiviteter under året, såsom upptaktsdagar, friluftsdagar, temadagar m m för att bidra till ett främjande värdegrundsarbete. Spontana vardagskontakter sker kontinuerligt under läsåret.</p>	<p>Goda relationer finns mellan elever och EHT.</p>	<p>För att eleverna ska känna elevhälsans personal och för att ett främjande arbete ska underlättas ska detta fortsätta.</p>
<p>Mentorssamtal med eleverna på anpassade gymnasieskolans nationella program genomförs på schemalagd tid varje vecka.</p> <p>På det individuella programmet genomförs mentorssamtal kontinuerligt</p>	<p>Detta har genomförts.</p> <p>I nöjdhetsundersökningen på de nationella programmen framgick att de flesta eleverna upplever att lärarna lyssnar på eleverna.</p>	<p>Mentorssamtalen är viktiga för elevernas trygghet och trivsel i skolan.</p>

utifrån de olika elevernas behov.	Pedagogerna har getts möjlighet till ökad förståelse för elevernas hela livssituation.	
För att eleverna ska känna sig trygga i matsalssituationen äter personal pedagogisk lunch tillsammans med eleverna. Individuella programmet äter före övriga program på skolan.	<p>Detta har genomförts.</p> <p>På det individuella programmet uppgav de flesta av eleverna att de har det bra i matsalen.</p> <p>På de nationella programmen finns elever som upplever otrygghet i matsalen.</p>	Säkerställa att personalen äter pedagogisk lunch utifrån elevernas behov av vuxenstöd.
Personaltätheten inom den anpassade gymnasieskolan är hög.	<p>Under hela skoldagen har eleverna haft tillgång till vuxenstöd. Den anpassade gymnasieskolan har egna lokaler där elever och personal vistas tillsammans.</p> <p>Vid nöjdhetsundersökningarna framkom att de allra flesta av eleverna känner sig trygga och har det bra i skolan.</p> <p>Enstaka elever uppgav att man är rädd för någon elev i skolan.</p>	<p>Fortsatt arbete med trygghetsfrågor ska ske under hela läsåret.</p> <p>Säkerställa att personaltäthet råder på den anpassade gymnasieskolan.</p>

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Alla elever ska trivas och känna sig trygga.	<p>Informera elever och personal om skolans plan mot kränkande behandling.</p> <p>Arbeta systematiskt med trygghetsfrågor på klassrums- och programnivå samt övergripande på hela skolan.</p> <p>Utöka vuxennärvaron i gemensamma lokaler.</p>	<p>Planen mot kränkande behandling ska vara känd bland all personal, elever och föräldrar.</p> <p>Inget utanförskap och ingen kränkande behandling förekommer på skolan.</p>	<p>Rektor och EHT informerar alla arbetslag, elever och föräldrar vid terminsstart.</p> <p>Rektor/ mentor ansvarar för att utrymme ges till att arbeta med värdegrundsfrågor på klassrumsnivå. EHT finns som resurs vid behov.</p> <p>Mentor följer under läsåret kontinuerligt upp situationen i klassen.</p> <p>Ledningen ansvarar för detta.</p> <p>Uppföljning av målen sker på vårterminen genom skolans nöjdhetsenkät.</p>
Att få elever mer delaktiga kring arbetet med den fysiska och psykiska arbetsmiljön.	<p>Diskutera skolans värdegrund på klassråd och programforum.</p> <p>Klasserna arbetar aktivt med skolans värdegrund, vilket utmynnar i klassens trivselregler.</p>	<p>Ökad trygghet i klassen och på skolan.</p>	<p>Klassråd, elevråd och programforum sker återkommande under läsåret. Mentor ansvarar för klassråd och elevråd och rektor kallar till programforum.</p> <p>Mentor ansvarar för att starta upp arbetet med trivselregler vilket fortgår under läsåret.</p>

6. Delaktighet

Det finns plattformar där elever regelmässigt deltar och har möjlighet att uttrycka önskemål, förslag och synpunkter på skolmiljön. Dessa är:

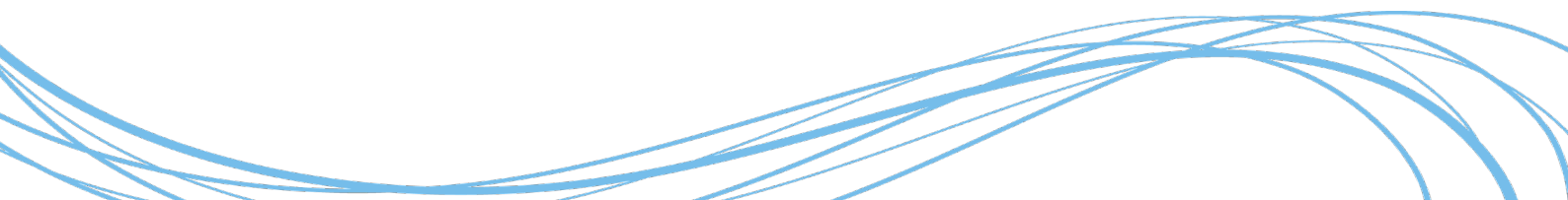
- Klassråd, här kan eleverna förslagsvis vara med och utforma skolans/ programmets ordningsregler.
- Programforum, där träffar representanter från varje klass rektor och kurator/skolsköterska för programmet och för fram synpunkter som framkommit vid klassråden. Detta sker 2 ggr/ termin. På det individuella programmet deltar kurator och skolsköterska på elevråd 1 gång/ termin.
- Matrådet, där elevrepresentanter träffar ansvarig rektor och skolköket för att diskutera möjlighet till utveckling av den fysiska miljön i matsalen samt annat som rör skolmaten.

7. Förankring

Planen mot kränkande behandling och dess innebörd förankras med arbetslagen vid höstterminens start.

Mentor ska med utgångspunkt från planen, systematiskt arbeta med skolans värdegrund.

Vid höstterminens föräldramöte ges vårdnadshavare information om planens innehåll, hur den används samt informerar att den finns att ta del av på skolans hemsida.

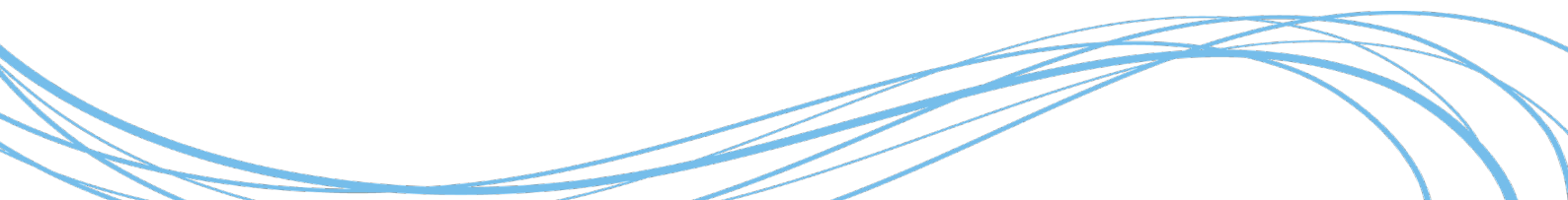

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev:

1. Den/ de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar mentor.
2. Mentor kontaktar omgående rektor och EHT
3. Föräldrar/ vårdnadshavare kontaktas vid omyndig elev.
4. STELLA-anmälan görs skyndsamt.
Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
5. Rektor/ Kurator/ skolsköterska påbörjar en utredning utifrån händelsen.
6. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med elevens vårdnadshavare.
 2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till elevers könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där elevers lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet och genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

• **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina ungdomar utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till elevens bästa och alla elever har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsvariation (i diskrimineringslagen funktionshinder)**

Funktionsvariationer kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, NPF-diagnoser och dyslexi. Graden av funktionsvariationer har ingen betydelse.

Anm. Funktionsvariation uppstår när personer upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionsvariation är inte en egenskap hos individen utan det kan vara miljön som är hindret.

• **Sexuell läggning**

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas bland annat homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till eleverna.

• Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, anpassad- och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation eller sexuell läggning. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en elev med en funktionsvariation missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den eleven ska komma i en jämförbar situation med elever utan denna funktionsvariation. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm. Diskriminering kan också vara när en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

*Fler begrepp***• Mobbing**

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på HBTQI- personer.

